

Titlul proiectului: "VALUEMED Elaborarea de politici publice în domeniul sănătății prin utilizarea studiilor de evaluare a tehnologiilor medicale" Cod SIPOCA/SMIS - 195/111603
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Utilizarea evaluărilor economice a tehnologiilor medicale la nivel local (CJAS, spitale, unități administrativ-teritoriale)

Sumar

1. **Introducere**
2. **Context și descrierea problemei**
3. **Diferite opțiuni de utilizare a instrumentului de determinare a calității vieții asociate stării de sănătate.**
4. **Recomandările referitoare la politica în discuție**
5. **Concluzii**

1. Introducere.

Evaluarea tehnologiilor medicale (ETM) folosește ca instrumente de bază analiza cost-eficacității clinice și analiza impactului bugetar. La rândul lor, studiile de cost-eficacitate își extrag informațiile privind eficacitatea clinică, bazându-se, printre altele, pe calitatea vieții asociate stării de sănătate, aceasta fiind evaluată în special cu instrumentul EQ-5D. În ultima vreme, cercetătorii au ajuns la concluzia că astfel de instrumente pot fi folosite și pentru a determina diferențele legate de starea de sănătate dintre diferite comunități, în vederea prioritizării politicilor sanitare către acestea și pentru monitorizarea rezultatelor.

2. Context și descrierea problemei

În România nu au fost efectuate studii pentru determinarea calității vieții asociate stării de sănătate până în acest moment. Calea pentru efectuarea acestor studii s-a deschis larg, ca urmare a determinării setului de valori index pentru instrumentul EQ-5D, activitate care s-a desfășurat cu implicarea directă de membri ai asociațiilor de pacienți. Astfel, aceștia au putut face un prim contact cu acest

instrument, cu premisele teoretice ale acestuia precum și cu modul cum acesta este aplicat efectiv în practică.

Începând cu acest an, asociațiile de pacienți pot determina facil calitatea vieții asociate stării de sănătate a persoanelor aflate în propria lor evidență și pot prezenta aceste date comparativ cu alte valori normative determinate pe zone geografice sau grupe de vârstă, dovedind astfel ecartul față de persoanele sănătoase și povara afecțiunii de care suferă.

Acest instrument poate fi aplicat însă și în afara trialurilor clinice sau pentru descrierea impactului unor boli. Utilizarea sa poate fi extinsă la comunități, unități administrativ teritoriale și chiar la evaluarea performanțelor spitalelor sau a unor secții spitalicești. Până în prezent, principalele informații referitoare la starea de sănătate dintr-o comunitate erau raportate la indici de mortalitate sau morbiditate, la existența infrastructurii sau a resurselor umane. Din păcate acești indici arareori sunt culeși la nivel local iar variația lor în timp este extrem de lentă.

3. Diferite opțiuni de utilizare a instrumentului de determinare a calității vieții asociate stării de sănătate.

Deoarece România se află abia la începutul utilizării studiilor de evaluare economică a tehnologiilor medicale, studiile privind calitatea vieții asociate stării de sănătate au prezentat un interes redus. De asemenea, nici conceptele care fundamentează culegerea acestor informații nu au avut penetrabilitate în rândul cercetătorilor din domeniul medical, Romania stând extrem de prost la culegerea și agregarea de date în general. Chiar și noțiunile de bază sunt predate extrem de tangențial chiar și în pregătirea medicilor viitori specialiști de sănătate publică.

Odată cu dezvoltarea conceptului de ETM în România, numărul celor care vor înțelege utilitatea studiilor de cuantificare a calității vieții asociate stării de sănătate este de așteptat să se mărească semnificativ.

Aplicarea acestor studii în afara studiilor de cost-eficacitate nu trebuie însă să fie corelate, primăriile, consiliile județene sau chiar spitalele putând să treacă încă de pe acum la culegerea de astfel de date pentru monitorizarea progreselor înregistrate în domeniul lor de interes. Astfel de inițiative nu necesită o politică complet separată, doar o reglementare care însă se va corela direct cu implementarea politicilor de educare de noi specialiști în ETM și mai ales cu utilizarea acestor studii în procesul de acces la finanțare publică, în special a medicamentelor.

De aceea, extinderea trebuie văzută mai întâi ca o consecință și abia ulterior poate necesita o reglementare separată, cum ar fi impunerea de studii de apreciere a cost-eficacității la nivel local (spitalicesc) al utilizării diferitelor medicamente, aparate medicale etc.

4. Concluzii

Necesitatea unei politici în domeniul utilizării studiilor de evaluare a calității vieții în alte domenii decât în procesul de evaluare a tehnologiilor medicale va fi stimulată de implementarea noii legislații privind ETM și creșterii numărului de

persoane capabile și instruite în folosirea noilor tehnici. Această legislație va fi emisă în cursul anului 2020 și se va trece la implementarea ei de îndată fapt care va crea premisele trecerii la utilizarea unor astfel de mapări a localităților în scopul determinării necesităților de îngrijire și monitorizare în timp a eventualelor intervenții.

*Redactat de,
Marian Sorin Paveliu,
expert in probleme de sanatate publică al
Societății Academice din România*